

IVAN PULLMAN

Utekajme, už ide!

Jedna z najlepších slovenských komédií druhej polovice 80-tych rokov a asi najlepšie dielo Dušana Rapoša dokáže pobaviť aj dnes. Na malom priestore petržalského bytu ukazuje, že je pred čím utekať, aj keď návrat je vždy príjemný. Do chvíle, kým nie je čas na ďalší únik.

No niekedy je útek otázkou prežitia. I keď prežitie možno nakoniec nemá význam. Tak ako nám to ukazuje *Lucia Lackovičová* v poviedke **Zombieslava**. Názov zreteľne napovedá, že utekať sa bude pred zombíkmi, zombiami, neživou hávedou. Uteká sa Bratislavou známou aj nebratislavčanom. Veď kto by nepoznal ikony ako Nový most, Sad Janka Kráľa, Inchebu (nie, nie počas Bibliotéky), nový zimný štadión...? A k tomu sa pridáva náznak politickej spovede. Nemá zmysel prezrádzať pointu. Stačí, ak vieme, že zombiemor sa rozširuje, a nikto nevie, kam to povedie...

Aj pri vesmírnej tematike je pre autorov lákavá predstava utekajúcich nožičiek, pomaličky dupotajúcich a prinášajúcich strach. Nielen o ten, ale aj o určitý nadhľad s náznakmi všeliečiaceho humoru sa pokúša *Marek Kolcun*. **Ramoon7** je o záchranároch, ktorí si chcú zarobiť. No ukoristiť náklad bezmocnej lode nie je také jednoduché, ak príčina bezmocnosti stále trvá...

Často platí, že útek je len cesta do pekla. A ak utekáme pred vlastným strachom, nepomôže nám ani **Pieseň pre džina**. Minuloročná finalistka Ceny Fantázie *Gabriela Habdáková* načrela do mixu fantasy s hororom. Neveľmi originálnu myšlienku fantasy inkvizície, teda honu na čarodejnice, obohacuje o rozmer ľudskosti a pomsty. A naznačuje, že boj by mal končiť definitívou...

Masy ľudí by dnes asi najradšej opustili našu planétu a išli niekam, kde budú mať pocit užitočnosti a možnosť rastu. **More plné slz** ale nakoniec nemusí byť také, ako hlásajú propagačné letáky. Najmä, ak niet cesty späť – aspoň nie bez obetí. Ale netreba sa vzdávať, *Diana Majerová* sa nebojí ponúknuť návod, ako uspieť v boji proti diktatúre, ktorá vládne v podmorskom svete. No zneužiť sa dá aj naivita dobrých cieľov, preto útek zo sveta pod vodou nemusí byť len o záchrane. Lebo budovanie svetlejších zajtrajškov je v ľuďoch geneticky zakódované...

Pes je najlepší priateľ človeka. Čo si však o tom má myslieť **Muž, po ktorom štekali psy?** Triler s detektívnou zápletkou od *Romana Kulicha* nám ukazuje, ako je to ťažké, maskovať sa za bežného človeka, ak ním nie ste. A tak otvára otázky: Žijú medzi nami? Ovládajú nás? Čo s nami zamýšľajú? Veď napokon aj tak utekajú ako bájny Highlander, na samotu, aj do lesa. Je čas podľahnúť paranoi? Radšej sa držíme osvedčeného: nehas, čo ťa nepáli...

A blíži sa poriadny kus pesimizmu. *Paulína Grendža-Donská* nám ho podáva priam na podnose. Život nie je taký, ako si ho predstavujeme. Najmä, keď náš pohľad naň je iný, odlišný, ako nám diktuje okolie. Kto nepozná ten pocit? Kto občas nebojuje s veternými mlynmi, len aby si udržal psychické zdravie? Niekedy je naozaj nutné ujsť pred okolím, no samota lezie na mozog, a tak je príjemné, ak sa k nám na spoločnú púť životom pridá **Mikey**. Čítanie vhodné práve na Vianoce, obdobie depresii a sklamaní, ktoré je plné šťastia a nádeje, že je tu stále niekto, komu na nás záleží. A nielen preto, aby nás využil...

Na záver poďme utekať. Čo nám sily stačia. Aký je limit ľudských možností v šprinte na sto metrov? No predsa **9,02** sekundy. Ale stačí to divákovi, televíznym spoločnostiam, a hlavne, sponzorom a reklamným partnerom? *Ján Gálik* je presvedčený, že limity by existovať nemali, a tak prináša po-

hľad do zákulisia posúvania ľudských hraníc. Utekajme, cieľ sa blíži...

Utekajme teda od poviedok k tomu, prečo práve e-zborník. V Cene Fantázie zostávajú každý rok nezverejnené poviedky, ktoré stoja za prečítanie. Po zániku časopisu Fantázia vznikol nápad aspoň niektoré z týchto poviedok zverejniť. A tak, v čase e-publikovania, keď odpadá nemalá časť nákladov na vydanie, padlo rozhodnutie, že viacerí autori si zaslúžia aspoň takúto publicitu.

Tento zborník je prvou lastovičkou signalizujúcou novú sériu e-zborníkov z Ceny Fantázie. Okrem finálovej zbierky sme sa rozhodli pripraviť tri ďalšie e-zborníky, ktoré predstavia čitateľom ďalších 20 poviedok od 17-tich autorov. Dúfame, že každý z týchto zborníkov si nájde svojich čitateľov, a že sa podelia o svoj názor aj verejne. Lebo o tom je súťaž – aby autori získali spätnú väzbu, a dozvedeli sa, čo sa čitateľom páči, a čo nie.

LUCIA LACKOVIČOVÁ

Zombieslava

Rada čítam, píšem a fantazírujem. Najradšej mám spojenie hororu s humorom. Pri písaní príbeh prežívam spolu s postavami a teší ma, keď si môj text nájde čitateľa. Za svoju najobľúbenejšiu hororovú tému považujem zombie. Som presvedčená, že jedného dňa sa im nevyhneme.

Lucia Lackovičová

Po Novom moste sa tackala postava. Bolo trištvrte na sedem. V tomto čase na danom mieste bol podobný druh chôdze priskorý.

Mladej žene padali do tváre pramene hnedých vlasov, nemala topánku a v ruke zvierala kabelku s trblietavým nápisom Guess. Krívala a chrčala.

Po moste prechádzal mladý pár. Zaregistrovali ju už zďiaľky. On tipoval klasiku, chľast, ona to podľa ženinho oblečenia videla skôr na značkový fet. S patričným odporom sa čo najrýchlejšie pretisli popri stene Nového mosta. Žena na chvíľu zastala. Stíchla, akoby úplne prestala dýchať a napriamila telo smerom k nim. Pár zrýchlil ešte viac. Vzdialili sa bez obzeraania. Romantickú večernú prechádzku mali nezvratne poznačenú.

Žena sa knísavo pridržala zábradlia a v určitých momentoch to vyzeralo, že už-už prepadne do Dunaja. V mladíkovi idúcom oproti sa prebudili ochranárske pudy a rozbehol sa k nej.

„Je vám zle?“ spýtal sa logicky a otázku niekoľkokrát zopakoval v rôznych variáciách. Žena neodpovedala. Vlasy jej zakrývali celú tvár. Cez zábradlie zazrel len jej ruky. Zazdalo sa mu, že je na nich krv. Žena sa stále potácala a vydávala neartikulované zvuky.

„Zavolám sanitku. Počkajte, počkajte, držte sa, prosím vás!“ usiloval sa mladík konať skôr, než žena spraví čosi nezvratné. Zašmátral v rifliach po mobile, žena sa k nemu načahovala. Z ruky sa jej vyšmykla značková kabelka. Automaticky jej ju chcel podať a až vtedy si všimol, že členok v topánke na vysokom podpätku má žena neprirodzene vykrivený. Bol nepochybne zlomený. Pramene vlasov sa pohli a mladík na malú chvíľu zazrel ženinu tvár. Prestal hľadať mobil a poodstúpil dozadu.

Medzitým sa pri nich vytvorila skupinka okoloidúcich, ktorí sa znechutene a prekvapene prizerali. Niektorí len spomalili a pokračovali v ceste ďalej, iní boli zvedavejší. V hlúčiku zneli očakávateľné otázky: „Čo sa stalo? Čo jej je? Chce skočiť? Už niekto zavolať sanitku a políciu?“ Mladík na žiadnu z nich neodpovedal, len neustále ustupoval dozadu, do hlúčika, až v ňom celkom zmizol. Pomaly cúvajúc sa začal vzdávať. Ľudia si ho nevšímali.

Hlúčik vyformoval ďalších záchrancov, ktorí sa pokúšali žene pomôcť. Mladík sa otočil a dal sa do mierneho klusu. Postupne prešiel v beh, až v šprint. Ktosi za ním zakričal, že čo tomu dievčaťu urobil, ale bolo mu to jedno. Mal nedefinovateľne desivý pocit, akoby bol vo sne, akoby to, čo videl, nebolo reálne. Jeho vedomie nedokázalo spracovať predošlú udalosť. Cítil hrôzu.

Dobehol na koniec mosta, zbehol po schodíkoch do Sadu Janka Kráľa a vedel, že musí utekať ďalej. Zozadu začul výkriky. Slová nepočul, ale ich význam bol jednoznačný podľa intenzity kriku. Nezastavoval sa, neskúmal, kto kričí a o čo presne ide. V hlave mu zrazu vírilo množstvo nedokončených otázok. Odkiaľ sa to vzalo? Čo je s Jankou? Je v poriadku? Čo mama? Je to už rozšírené? Je už takýchto viac? Musím okamžite zavolať. Skryjem sa. Ale kam? Kam sa skryjem v Sade Janka Kráľa? Vyleziem na strom. Nie, blbosť. Aupark.

Vbehnem do Auparku. Ale čo keď..., čo ak... tam. Myšlienky mu skákali, sledoval cestu, musel sa rozhodnúť, kadiaľ bude bežať. Aupark zavrhol, rozbehol sa k nábrežiu Dunaja. Zavolať Janke, zavolať mame, bože, čo bude s Pegynou? V hlave mu to vrelo, začínal podliehať panike. Rýchlo sa obzrel, nikoho za sebou nevidel. Doliehali k nemu výkriky, aké doteraz nepočul. Ani na futbale. Bežal smerom k rieke. Na loď. Pôjde na loď. Ak bude najhoršie, loď zdvihne pontón.

Bežal pomedzi stromy, zachytil sa. Neobzeral sa, len prudko trhol rukou. Zabolelo ho to, ale utekal ďalej. Musí sa dostať na niektorú z lodí. Ešte nikdy na žiadnej nebol. Ani na tej, čo patrí Adymu Hajdu, aj keď o nej už tolko počul. Bohvie, ktorá z nich to vlastne je. *Kurva, dúfam, že tie dunajské reštaurácie dokážu aj plávať.* Letmo pozrel na ruku. Krvácala. V zornom uhle zazrel medzi stromami muža so ženou. Ona sa vliekla, on akoby sa pokúšal o beh. Spomalil. Ako v tranze sa pozeral na krvácajúcu ruku. Očakával škrabanec, azda triesku zadretú zo stromu, ale videl zreteľné odtlačky zubov. Krv kvapkala na zem. V momente uvedomenia ho ruka začala až bláznivo bolieť. Zvláštny pár, ktorý si v behu nevšimol, a ktorý práve minul, sa tackavo blížil. Chytil si ranu, pritlačil na ňu a znova sa rozbehol. Už nad ničím nepremýšľal, len utekal. Ruka ho páčila, takú bolesť v živote nezažil. Udierala mu do mozgu, prenikala celým telom, celou myslou a spomaľovala ho. Musí sa dostať k najbližšej lodi. Zistiť, čo je s Jankou a mamou. Obzrel sa, pár zaostával, nebežali za ním. Náhle pocítil prudký náraz. Spadol na zem, úder ani nevnímal, už predtým ho bolesť celkom prešpikovala. Nevedel sa nadýchnuť. V ústach sa mu hromadila krv. Nadvihol hlavu. Na hrudníku mu sedel zakrvácaný starý pán bez výrazu a búšil doňho. Ako medveď, bez mimiky, keď dobehne korisť. Pokúsil sa ho z posledných síl zhodiť, ale do ruky mu hrýzlo malé, akosi neprimerane silné dievčatko. Mohla mať tak osem-deväť rokov. *Ako Janka,* pomyslel si.

„Nie, ďakujem, už mám,“ zopakovala Klára približne piatykrát a začínala byť mierne otrávená. Odmietala nechcené leťáky a vyhýbala sa neústupným dôchodkyniam, deťom a ostatným nadšencom rastlinnej ríše. V duchu začínala ľutovať, že voľné piatkové popoludnie nevyplnila hoci aj spánkom, ale rozhodla sa dať šancu flóre v bratislavskej Inchebe. Bolo tam plno a Klára rozmýšľala, či si skutočne všetci títo ľudia zobrali dovolenku kvôli rastlinám, alebo je pre nich piatkové voľné popoludnie bežné.

Po dvoch hodinách strávených na výstave sa jej záujem o rastliny akéhokoľvek druhu definitívne vytratil. Pri expozícii hustého lesa s vysokými bambusmi a exotickými drevinami zaregistrovala štíhleho mladíka s výrazom typického gaya alebo netypického heteráka. Napriek subtílnej postave z neho sršalo sebavedomie a Klára v ňom ihneď spoznala Alexandra Rozina. Mladšieho.

„Na dnes stačilo,“ zhodnotila Klára. Nohy ju v lodičkách s vysokým sklonom boleli, nebol to najlepší nápad prevetrať ich práve na výstave. Pred odchodom ešte zamierila na toalety. Počas chôdze hodila letmý pohľad do zrkadla. Maskara jej urobila čierne bodky pod očami. Občas sa to stávalo. Prešla si ukazovákom jemne pod dolnými mihalnicami a vošla do poslednej kabínky. Obvykle si vyberala práve tú, ani nevedela prečo. Zamkla sa a začala trhať toaletný papier z rolky. Na verejné vecko si samozrejme nikdy nesadala. Väčšinou pri tejto aktivite akosi zvláštne čupela, váhu pritom preniesla na stehná bez toho, aby sa dotkla misy. Ale teraz bola taká uchodená a unavená, že sa rozhodla pre pohodlnejší, hoci hygienicky rizikovejší a časovo náročnejší variant.

Zvonku k nej doliehal hluk. *Dôchodkyne sa určite pobili o orchideu s najväčším počtom výhonkov*, pomyslela si zne-

chutená realitou bratislavskej flóry, únavou a boľavými chodidlami. Hluk sa však stupňoval a blížil. Klára rýchlo urobila to, čo bolo potrebné, a nervózne sa začala zapínať. Zvuky sa menili v definovateľnejší krik. „Preboha, čo sa to deje?“ zašomrala, nervózne sa usilujúc zapnúť si zips. Ten sa v rýchlosti zachytil do vnútra nohavíc a odmietal sa vytiahnuť hore. Klára počula buchnutie dverí okolitých kabínok a rýchle klopkanie topánok vybiehajúcich ľudí. Začínala rozoznávať útržky viet vo výkrikoch. „Kriste, čo to do prdele je? Horí, či čo?“

„Nie, nie, nechajte ma!“ ozval sa zreteľne zúfálny fistulový ženský výkrik, ktorý prekvapivo náhle ustal. Klára tipovala, že sa to udialo hneď pred toaletou. Nasledovali ďalšie a ďalšie výkriky. Bolo v nich zúfalstvo a hrôza, ktoré prechádzali aj na ňu. Prestala sa zapínať, strýpla. Napadli jej teroristi alebo že vypukol vojenský konflikt. *Žeby predsa len tí Maďari?* Bolo to absurdné, ale taká bola aj momentálna situácia.

Počula chrčanie, neznáme zvuky, hluk, ktorý ochromil celú budovu. Buchot a rev vo všetkých predstaviteľných variáciách. Dala dole záchodový poklop a čupla si naň. Kabelku si silno pritlačila k brade. Trasúcou sa rukou v nej nahmatávala mobil. Pod prsty jej prichádzala peňaženka, kľúče, vreckovky. „Kľud, kľud,“ hovorila si, pokúšajúc sa ustáliť trasúce sa ruky. Hluk neprestával, ale už neprichádzal z bezprostrednej vzdialenosti záchodov.

„Asi odtiaľto všetci vybehli. Ušli alebo...“ uvažovala. „Bože, čo ak si po mňa prídu? Čo ak budú prehľadávať kabíny jednu po druhej?“ Hlavou sa jej prehnali klasické filmové scény vykopávania záchodových dverí.

„Ježiši, musím zavolať pomoc. Nie, najprv musím zavolať Miškovi. Bože, Miško! Môj Miško!“ Kláre vyhrkli slzy a znova sa roztriasla. Zhlboka sa nadýchla. Puch zo záchodov jej naplnil pľúca. Miešal sa v ňom aj akýsi sladkastý zápach.